«satām darçana-mātraika-phalam tasyā manoramam, «citrasthāyā iva tanor, na 'upabhoga-kshamam vapuḥ.» 81 tac çrutvā sa vayasyebhyaḥ, kumāras tān abhāshata: «manye na mātanga-sutā sā, divyā kāpi niçcitam; 82 «na hi caṇḍāla-kanyāyāh sā tādriçy ākritir bhavet. «tad-rūpā sā ca bhāryā me na cet syāj, jîvitena kim?» 83 iti bruvan sa sacivair açakya-vinivāraṇaḥ, atyartham tad-viyogāgni-samtapto 'bhūd nripātmajaḥ. 84

tato 'vantivatî devî nripatih Pâlakas tathâ
pitarau tasya, buddhvâ tad, abhûtâm ciram âkulau. 85
«katham vâñchati putro nàv anyajâm râjavançajah?»
iti ca 'ukte tayâ devyâ, sa râjâ Pâlako 'bravît: 86
«evam dhavati yac cetas tasyàm asmat-sutasya, tat
«dhruvam kâraṇa-mâtangî kậpi sâ 'anyaiva kanyakâ. 87
«vakti rajyad arajyad vâ kâryậkârye satâm manah;
«atra ca 'eshâ kathâ, devi, na çrutâ ced, niçamyatâm: 88

Prâk Prasenajito râjñah Supratishthita-samjñake pure Kurangî nâmnâ 'abhûd atirûpavatî sutâ. 89 sâ jâtu 'udyâna-niryâtâ bandha-bhrashtena hastinâ uccikshipe savahanâ dhâvitvâ 'upari dantayoh. 90 vidrute parivare 'syâh sâkrandam, tam gajam prati tatra 'âtta-khadgaç candâla-kumârah ko 'py adhâvata. 91 sa tam lûna-karam khadga-prahârena mahâ-gajam hatvâ, tâm mocayâmâsa pravîro râjakanyakâm. 92 tato milat-parijanâ sâ jagâma sva-mandiram âkrishta-hridayà tasya vîrya-saundarya-sampadâ. 93 « sa me vâranatas trâtâ bhartâ vâ, mrityur eva vâ », iti samcitayantî ca tasthau tad-virahâturâ. 94

sa candâla-kumâro 'pi çanair gatvâ nijam griham, tad-rûpa-hrita-cittah san dhyâyans tâm paryatapyata. 95 «kutra 'aham antya-janmâ 'ayam, kutra sâ râjakanyakâ «kâkasya râjahansyâç ca kîdriçah kva samâgamah? 96 «hâsyam etac ca çaknomi na vaktum nâpy upekshitum, «tasmâd maranam eva 'atra samkate çaranam mama;» 97 ity âlocya sa gatvâ ca niçâyâm pitrikânanam, snâtah kritvâ citâm, agnim prajvâlya 'evam vyajijñapat: 98 «deva Pâvaka viçvậtmans! tvayy âtmâhuti-dânatah «janmântare 'pi sâ bhûyâd bhâryâ râjasutâ mama!» 99 ity uktavantam hutabhujy âtmânam ksheptum udyatam prakaţî-bhûya sâkshât tam prasanno 'gnir abhâshata: 100 «mâ krithâh sâhasam! bhâryâ bhavishyati tavaiva sâ, «na hi tvam pûrva-caṇḍâlo; yaç ca tvam, vacmi tac, çrinu: 101 «âste Kapilaçarmâkhyo nagare 'smin dvijottamah,

« tasya 'agnyagâre pratyakshah sâkârah san vasâmy aham. 102